

nutné prověřit, zda nejde pouze o morfotypy nebo ekomorfózy. V rámci *Ch. album* agg. mohou být jedinci považováni za hybridy jen různými obtížně rozlišitelnými introdukovanými typy, zvl. jsou-li to krajní varianty variability, event. navíc s abnormálním habitem. Někdy jde jen o pozdě vyrostlé, těžko určitelné jedince bez semen. S velkou pravděpodobností skutečně dochází v rámci *Ch. album* agg. ke křížení, podle Aellen (AELLEN 1960-1961) hlavně mezi domácími a adventivními typy, kříženci mezi původními evropskými taxony údajně vznikají zřídka. Úloha hybridizace u rodu *Chenopodium*, podíl kříženců v populacích, možnost zpětného křížení a introgrese atd. jsou téměř neznámy a vyžadují další, zejm. experimentální studium.

Z území ČR jsou udávány tyto hybridní kombinace:

11 × 16. *Ch. glaucum* × *rubrum* = *Ch.* × *schulzeanum* J. MURR Allg. Bot. Z. 12: 110-112, 1906.

28 × 25. *Ch. opulifolium* × *strictum* = *Ch.* × *tridentinum* J. MURR Deutsch. Bot. Monatschr. 18:203, 1900 et 19:49, 1901.

4. *Monolepis* SCHRADER — podivka

Monolepis SCHRADER Ind. Sem. Horti Gotting. 1830: 4, 1830.

Jednoleté nebo dvouleté byliny. Květy oboupohlavné (zřídka jen pestíkové), v úžlabních kloubíčcích, okvětní lístek 1, tyčinka 1, blizny 2. Nažka vertikální, zárodek kruhovitě zakřivený. — 4-5 druhů v Severní Americe, v Sibiři a Patagonii.

1. *Monolepis nuttaliana* (SCHULTES) GREENE — podivka trojklanná

Monolepis nuttaliana (SCHULTES) GREENE Fl. Francisc. 168, 1891. — Syn.: *Blitum nuttalianum* SCHULTES in R. et SCH. Syst. Veg. Mant. 1: 65, 1822. — *Monolepis trifida* (TREV.) SCHRADER Ind. Sem. Horti Gotting. 1830: 4, 1830. — *Monolepis asiatica* FISCH. et MEY. Bull. Acad. Imp. Sci. Saint-Petersbourg, cl. phys.-math., 2: 131, 1844.

Lodyha poléhavá až vystoupavá, bohatě větvená, 10-25 cm vys. Přízemní listy (již za květu zpravidla odumřelé) s dlouhým řapíkem a mnohem kratší čepelí, lodyžní krátce řapíkaté až přisedlé; čepel v obrysu kopinatá, trojúhelníkovitá až hrálovitá, s 1 párem výrazných postranních zubů (někdy i s dalším párem zubů). Okvětní lístek listenovitý, ± úzce kopinatý, delší než tyčinka a pestík. Nažky zploštěle vejcovité, oplodí přiléhavé k semenu. Semeno čočkovité, ca 1 mm v průměru. Tf.

28 × 27. *Ch. opulifolium* × *suecicum* = *Ch.* × *thellungii* J. MURR in URBAN et GRAEBNER Festschr. Aschers. 70. Geburtst. 229, 1904.

31 × 18. *Ch. album* × *berlandieri* subsp. *zschackei* = *Ch. variable* AELLEN Feddes Rept. Spec. Nov. 26:157, 1929.

31 × 19. *Ch. album* × *ficifolium* = *Ch.* × *zah- nii* J. MURR Neue Übers. Farns- u. Blütenpfl. Vorarlb. 95, 1923.

31 × 25. *Ch. album* × *strictum* = *Ch.* × *pseudostriatum* ZSCHACKE Deutsche Bot. Monatschr. 19:25, 1901.

31 × 27. *Ch. album* × *suecicum* = *Ch.* × *fursajevii* AELLEN et ILJIN Fl. SSSR 6:68, 1936.

31 × 28. *Ch. album* × *opulifolium* = *Ch.* × *preissmannii* J. MURR Deutsche Bot. Monatschr. 19:40, 1901.

Poznámka: DOSTÁL (Sezn. Cěvn. Rostl. Květ. Čs. 49, 1982) udává z našeho území také křížence *Ch. pumilio* × *melanocarpum* = *Ch.* × *christii* AELLEN. Jelikož z celého území ČR existuje od druhého rodiče (*Ch. melanocarpum*) pouze jediný doklad, dá se předpokládat, že jeho výskyt na našem území je téměř nemožný.

2n = 18 (extra fines)
V ČR nalezena jednou v Praze-Dejvicích (ROHLENA 1927, PRC). Původně rozšířena v Severní Americe (hlavně Aljaška a z. část) a sv. Sibiři (mapa: HULTÉN FA 1968: 396). Občas zavlečena do Evropy s vlnou a s obilím; mohla by se opět vyskytnout.

5. *Spinacia* L. — špenát

Spinacia LINNAEUS Sp. Pl. 1027, 1753.

Lit.: AELLEN P. (1938): Beitrag zur Kenntnis von *Spinacia* L. Ber. Schweiz. Bot. Ges. 48: 485-490. — PODEŠVA J. et al. (1959): Encyklopedie zelinařství 2. Praha. [Špenát p. 100-107]. — SOMOS A. et PRISZTER S. (1972): A spenót, *Spinacia oleracea* L. Magyar. Kulturfl. 34.

Jednoleté nebo ozimé dvoudomé byliny s hlavním kořenem v hor. části mírně ztlustlým. Lodyha jednoduchá, přímá. Listy řapíkaté, celistvé, vejčité, trojúhelníkovité až hrálovitě. Květy jedno-